

781**UMOWA**

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Kanady o wspieraniu mobilności młodych obywateli,
sporządzona w Warszawie dnia 14 lipca 2008 r.

**UMOWA
MIĘDZY
RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
A
RZĄDEM KANADY
O WSPIERANIU MOBILNOŚCI MŁODYCH OBYWATELI**

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oraz Rząd Kanady, zwane dalej „Stronami”,

- pragnąc promować bliską współpracę oraz partnerstwo pomiędzy obydwojoma państwami,
- dążąc do stworzenia warunków ułatwiających mobilność młodych obywateli obu państw,
- świadome potrzeby wzmocnienia znaczenia szkół wyższych i organizacji pozarządowych, a także zwiększenia konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw w obu państwach,
- mając na celu stworzenie zainteresowanym młodym osobom możliwości w zakresie uzupełniania ich wykształcenia w ramach szkolnictwa wyższego, zdobywania doświadczenia zawodowego oraz pogłębienia znajomości języków, kultury i wiedzy o społeczeństwie drugiego państwa, a tym samym, promowania wzajemnego zrozumienia między obydwojoma państwami,
- przekonane o potrzebie ułatwiania mobilności młodych obywateli obu państw,

uzgodniły, co następuje:

ARTYKUŁ 1

Celem niniejszej Umowy jest uproszczenie procedury postępowania w przypadkach, gdy młodzi obywatele z jednego państwa mają zamiar wjechać i przebywać w drugim państwie w celu uzupełnienia swojego wykształcenia w ramach szkolnictwa wyższego, zdobywania doświadczenia zawodowego oraz pogłębienia znajomości języków, kultury i wiedzy o społeczeństwie drugiego państwa.

ARTYKUŁ 2

O wjazd do drugiego państwa na warunkach określonych niniejszą Umową mogą ubiegać się następujący obywatele Rzeczypospolitej Polskiej i obywatele Kanady:

- (a) młode osoby, w tym absolwenci szkół wyższych, które mają zamiar odbyć w drugim państwie, na podstawie wcześniej uzgodnionej umowy o pracę, praktykę w celu zdobycia doświadczenia zawodowego oraz wsparcia rozwoju swojej kariery zawodowej,
- (b) młode osoby posiadające w swoim państwie formalny status studenta szkoły wyższej, które mają zamiar zrealizować część swojego programu studiów w drugim państwie, poprzez odbycie wcześniej uzgodnionego obowiązkowego stażu lub praktyki zawodowej, na podstawie umowy między instytucjami kształcącymi,
- (c) młode osoby posiadające w swoim państwie formalny status studenta szkoły wyższej, które mają zamiar wyjechać do drugiego państwa w celach szkoleniowych i poznawczych oraz podjąć czasowe zatrudnienie na podstawie wcześniej uzgodnionej umowy o pracę,
- (d) młode osoby, które mają zamiar wyjechać do drugiego państwa w celach kulturalnych lub poznawczo-turystycznych oraz podjąć pracę w celu uzupełnienia swoich środków finansowych.

ARTYKUŁ 3

1. Osoby wymienione w artykule 2 mogą ubiegać się o wjazd do drugiego państwa na podstawie niniejszej Umowy, jeżeli w dniu złożenia w przedstawicielstwie dyplomatycznym lub urzędzie konsularnym drugiego państwa znajdującym się na terytorium państwa, którego są obywatelami lub na terytorium innego państwa, w którym legalnie przebywają, wniosku o wydanie dokumentu uprawniającego do wjazdu na terytorium drugiego państwa, spełniają wszystkie następujące warunki:

- (a) są w wieku od 18 do 35 lat w dniu złożenia wniosku w przedstawicielstwie dyplomatycznym lub urzędzie konsularnym,
- (b) są obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej i posiadają polski paszport, którego okres ważności przekracza planowany okres pobytu w Kanadzie na podstawie niniejszej Umowy, albo są obywatelami Kanady i posiadają kanadyjski paszport, którego okres ważności jest dłuższy niż 3 miesiące od terminu, w którym musi nastąpić ich wjazd z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- (c) posiadają bilet powrotny lub środki finansowe na jego zakup oraz środki finansowe lub dokumenty potwierdzające posiadanie środków finansowych niezbędnych na pokrycie kosztów swojego utrzymania, w wysokości określonej w przepisach drugiego państwa,
- (d) posiadają polisę ubezpieczeniową zapewniającą pokrycie kosztów leczenia, w tym kosztów leczenia szpitalnego i transportu sanitarnego, na okres legalnego pobytu w drugim państwie,

- (e) wniosą stosowną opłatę za złożenie wniosku o wydanie dokumentu uprawniającego do wjazdu na terytorium drugiego państwa,
- (f) nie towarzyszą im osoby pozostające na ich utrzymaniu,
- (g) w określonych przypadkach:
  - (i) przedstawią wcześniej uzgodnioną umowę o pracę lub oświadczenie przyszłego pracodawcy o zamiarze ich zatrudnienia,
  - (ii) przedstawią dokumenty potwierdzające fakt, że w swoim państwie posiadają formalny status studenta szkoły wyższej oraz wykażą, że uzyskali zgodę na odbycie w drugim państwie obowiązkowego stażu lub praktyki zawodowej,
  - (iii) przedłożą oświadczenie, że ich cel podróży do drugiego państwa ma charakter szkoleniowy i poznawczy,
- (h) spełnią wszystkie inne wymogi prawa państwa przyjmującego dotyczącego przyjmowania cudzoziemców (imigracji).

2. Okres pobytu obywateli Rzeczypospolitej Polskiej i obywateli Kanady, którzy mają zamiar wjechać na terytorium drugiego państwa w celu wzięcia udziału w wymianie na podstawie niniejszej Umowy, nie może przekraczać jednego roku.

3. Obywatele Rzeczypospolitej Polskiej i obywatele Kanady mogą wjechać na terytorium drugiego państwa na podstawie niniejszej Umowy tylko dwa razy, pod warunkiem że za każdym razem ich wjazd będzie odbywał się w innym określonym w artykule 2 celu oraz pomiędzy pobytami zostanie zachowana co najmniej sześciomiesięczna przerwa.

4. Obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, którzy wjadą na terytorium Kanady na podstawie niniejszej Umowy i podejmą pracę wymagającą dodatkowego ubezpieczenia, powinni wykupić takie wymagane dodatkowe ubezpieczenie.

ARTYKUŁ 4

1. Z zastrzeżeniem przypadków uzasadnionych względami bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego lub zdrowia publicznego oraz przepisów wewnętrznych państw obu Stron o zniesieniu obowiązku wizowego, przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny drugiego państwa, w którym złożony został wniosek, o którym mowa w artykule 3 ustępie 1, wydaje osobie składającej wniosek dokument ważny przez okres nie dłuższy niż rok, uprawniający do wjazdu na terytorium swojego państwa i określający okres oraz cel pobytu. Dokument ten jest ważny odpowiednio na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium Kanady.

2. Dokumentami, o których mowa w ustępie 1, są:

- (a) w przypadku Kanady - list polecający, a w niektórych przypadkach również wiza,
- (b) w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej – wiza.

ARTYKUŁ 5

1. Obywatele Rzeczypospolitej Polskiej wyjeżdżający do Kanady na podstawie niniejszej Umowy, którym wydany został list polecający, a w niektórych przypadkach również wiza, zgodnie z artykułem 4 ustępem 2 punktem (a) niniejszej Umowy, otrzymają w dniu wjazdu do Kanady, niezależnie od sytuacji na rynku pracy, zezwolenie na pracę wydane przez Rząd Kanady ważne przez okres ich legalnego pobytu w Kanadzie.

2. Obywatele Kanady wyjeżdżający do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie niniejszej Umowy na okres nieprzekraczający trzech miesięcy lub którym wydana została wiza, zgodnie z artykułem 4 ustępem 2 punktem (b), są zwolnieni z obowiązku uzyskania zezwolenia na pracę oraz mają prawo do podejmowania pracy przez okres ich legalnego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, niezależnie od sytuacji na rynku pracy, bez konieczności uzyskiwania jakichkolwiek dodatkowych dokumentów.

ARTYKUŁ 6

Obywatele Rzeczypospolitej Polskiej i Kanady wyjeżdżający do drugiego państwa na podstawie niniejszej Umowy są traktowani tak samo jak obywatele drugiego państwa w zakresie warunków pracy i wynagrodzenia, zgodnie z prawem tego państwa.

ARTYKUŁ 7

Sprawy związane z wjazdem oraz pobytem osób, uczestniczących w wymianie na podstawie niniejszej Umowy, na terytorium drugiego państwa, regulują przepisy wewnętrzne tego państwa.

ARTYKUŁ 8

Strony zachęcają instytucje rządowe, szkoły wyższe, jednostki naukowe, organizacje pozarządowe oraz podmioty sektora prywatnego do wspierania mobilności młodych obywateli Rzeczypospolitej Polskiej i Kanady na podstawie niniejszej Umowy, w szczególności poprzez udzielanie obywatelom informacji o warunkach wyjazdu do drugiego państwa oraz możliwościach odbywania stażu lub praktyk zawodowych oraz podejmowania zatrudnienia w drugim państwie.

ARTYKUŁ 9

1. Strony mogą ustalić na każdy rok kalendarzowy, drogą dyplomatyczną, na zasadzie wzajemności, liczbę obywateli, którzy będą mogli wyjechać do drugiego państwa na podstawie niniejszej Umowy.
2. Strony poinformują się wzajemnie o minimalnej wysokości środków finansowych, wymaganych od osób wjeżdżających na terytorium drugiego państwa, o których mowa w artykule 3 ustępie 1 punkcie (c).
3. Strony poinformują się wzajemnie, drogą dyplomatyczną, o wszystkich procedurach dotyczących postępowania w sprawach związanych z ubieganiem się o wjazd do drugiego państwa na podstawie niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 10

Jakiegokolwiek spory dotyczące interpretacji i stosowania postanowień niniejszej Umowy będą rozstrzygane pomiędzy Stronami w drodze konsultacji i negocjacji.

ARTYKUŁ 11

Każda Strona może, w dowolnym czasie, czasowo zawiesić stosowanie niniejszej Umowy, w części lub całości, przekazując drugiej Stronie, drogą dyplomatyczną, pisemne zawiadomienie zawierające datę wejścia w życie takiego zawieszenia. Zawieszenie nie ma wpływu na prawo pobytu osób, które już przebywają na podstawie niniejszej Umowy na terytorium drugiego państwa lub uzyskały dokument, o którym mowa w artykule 4 ustępie 1.

ARTYKUŁ 12

Niniejsza Umowa może zostać zmieniona za pisemną zgodą obu Stron. Zmiany takie wejdą w życie zgodnie z procedurami określonymi w artykule 13 ustępach 1 i 2.

ARTYKUŁ 13

1. Strony poinformują się wzajemnie drogą dyplomatyczną poprzez wymianę not o zakończeniu wewnętrznych procedur wymaganych dla wejścia w życie niniejszej Umowy.

2. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu otrzymania późniejszej noty dyplomatycznej, o której mowa w ustępie 1.

3. Niniejsza Umowa obowiązuje do czasu jej wypowiedzenia przez którąkolwiek ze Stron w formie pisemnego zawiadomienia przekazanego drogą dyplomatyczną. W takim przypadku Umowa wygasa pierwszego dnia pierwszego roku kalendarzowego następującego po dniu otrzymania przez drugą Stronę pisemnego wypowiedzenia. Wypowiedzenie nie ma wpływu na prawo pobytu osób, które już przebywają na podstawie niniejszej Umowy na terytorium drugiego państwa.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni przez swoje Rządy, podpisali niniejszą Umowę.

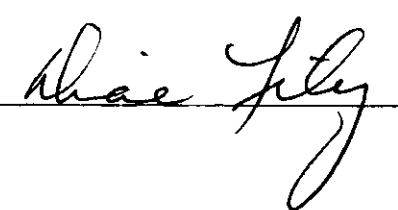
Sporządzono w *Warszawie* dnia *14 lipca* 2008 roku, w dwóch oryginalnych egzemplarzach, każdy w językach polskim, angielskim i francuskim, przy czym wszystkie teksty mają jednakową moc prawną.

**Z UPOWAŻNIENIA RZĄDU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Z UPOWAŻNIENIA RZĄDU
KANADY**

**AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF POLAND
AND
THE GOVERNMENT OF CANADA
CONCERNING
THE PROMOTION OF MOBILITY OF YOUNG CITIZENS**

The Government of the Republic of Poland and the Government of Canada, hereinafter referred to as “the Parties”,

- desiring to promote close co-operation and partnership between the two countries;
- wishing to encourage mobility of young citizens of both countries;
- aware of the need to enhance excellence of post-secondary institutions and non-governmental organizations; and to enhance competitiveness of the economy, including small- and medium-sized businesses in the two countries;
- anxious to develop opportunities for interested young persons to complement their post-secondary education or training; to acquire work experience; and to improve their knowledge of the other country’s languages, culture and society, and thus to promote mutual understanding between the two countries;
- convinced of the need to facilitate mobility of young citizens of both countries;

have agreed on the following:

ARTICLE 1

The purpose of this Agreement is to simplify administrative procedures applicable when young citizens of either country intend to enter and stay in the territory of the other country to complement their post-secondary education or training; to acquire work experience; and to improve their knowledge of the other country’s languages, culture and society.

ARTICLE 2

The following citizens of the Republic of Poland and citizens of Canada shall be eligible to apply for entry to the other country under this Agreement:

- (a) young people, including post-secondary graduates, who intend to obtain further training in the other country under a pre-arranged contract of employment in support of their career development,
- (b) young registered students of a post-secondary institution in their home country who intend to complete part of their academic curriculum in the other country by undertaking a pre-arranged, mandatory internship or work placement, arranged by agreement between educational institutions,
- (c) young registered students of a post-secondary institution in their home country who intend to enter into the other country to pursue training and gain knowledge as well as to obtain temporary employment under a pre-arranged contract of employment,
- (d) young people who intend to enter into the other country for cultural or discovery-tourism purposes and who intend to undertake work in order to supplement their financial resources.

ARTICLE 3

1. The persons mentioned in Article 2 may seek to visit the other country under this Agreement, provided that, as at the date of submission to the other country's diplomatic mission or consular post, in the territory of the country of which they are citizens or in which they have been lawfully admitted, of an application for a document authorising them to enter the territory of the other country, they fulfil all of the following conditions:

- (a) be between the ages of 18 and 35 on the date the application is received by the diplomatic mission or consular post,
- (b) be a Polish citizen and holding a Polish passport with a period of validity exceeding the expected duration of stay in Canada under this Agreement or a Canadian citizen and holding a Canadian passport that is valid for at least three months after the date of planned departure from the Republic of Poland,
- (c) be in possession of a departure ticket or financial resources to purchase such a ticket and have the financial resources or proof of the financial resources necessary to cover their cost of living, as specified in the laws and regulations of the other country,
- (d) be covered by an insurance policy for health care in the other country, including hospitalization and also ambulance costs, for the duration of their authorized stay in the other country,

- (e) pay the appropriate application fee for a document authorising them to enter the territory of the other country,
- (f) not be accompanied by dependants,
- (g) as the case may be:
  - (i) demonstrate that they have obtained a pre-arranged contract of employment; or a declaration of intent to offer employment from the prospective employer,
  - (ii) provide documentation proving registration at a post-secondary institution in their home country and demonstrate that they have been granted consent to undertake compulsory internship or traineeship in the other country,
  - (iii) provide a representation stating that the purpose of their stay in the other country is training and learning,
- (h) and meet all other requirements of the host country's immigration (foreigners) legislation.

2. The period of stay of citizens of the Republic of Poland and citizens of Canada, who intend to enter into the territory of the other country to participate in exchanges under this Agreement, shall not exceed one year.

3. Citizens of the Republic of Poland and citizens of Canada may enter the territory of the other country under this Agreement only two times, provided that each time is under a different purpose as set out in Article 2 and that there is an interruption of at least six months between each stay.

4. Citizens of the Republic of Poland, who enter into the territory of Canada under this Agreement and will undertake an employment requesting additional insurance, shall purchase such additional insurance when required.

ARTICLE 4

1. Except for cases justified by national security, public order or public health considerations as well as the internal laws of the countries of both Parties concerning the abolishment of visa-duty, the diplomatic mission or consular post of the other country receiving the application referred to in Article 3 paragraph 1 shall issue, to the person who applied a document valid for a maximum of one year, granting access to its territory, and specifying the period and reason for the stay. The document shall apply in the entire territory of the Republic of Poland or the territory of Canada accordingly.

2. The documents referred to in paragraph 1 shall be the following:

- (a) in the case of Canada - a letter of introduction and, if applicable, a visa,
- (b) in the case of the Republic of Poland - a visa.

ARTICLE 5

1. Citizens of the Republic of Poland visiting Canada under this Agreement, who have been issued a letter of introduction and, if applicable, visa pursuant to Article 4, paragraph 2, sub-paragraph (a) of this Agreement shall receive upon their arrival in Canada, without reference to the labour market situation, a work permit issued by the Government of Canada, valid for the duration of their authorized stay in Canada.

2. Canadian citizens visiting the Republic of Poland under this Agreement for a period not exceeding three months or who have been issued a visa, pursuant to Article 4 paragraph 2 sub-paragraph (b), shall be exempt from the obligation to obtain a work permit and shall be authorized to engage in employment during their authorized stay in the Republic of Poland, regardless of the labour market situation and without the need to obtain any additional documents.

ARTICLE 6

Citizens of the Republic of Poland and Canada, visiting the other country under this Agreement, shall be given the same treatment as citizens of the other country with regard to working conditions and wages, in accordance with the legislation of this country.

ARTICLE 7

The stay of persons who participate in exchange under this Agreement in the territory of the other country is governed by the internal legislation of this country.

ARTICLE 8

The Parties shall encourage government institutions, post-secondary or research institutions, non-governmental organizations, and the private sector to lend their support to the mobility of young citizens of the Republic of Poland and Canada under this Agreement, particularly by providing information to citizens on the terms and conditions for going to the other country and on the opportunities to seek internship or work placements as well as to undertake employment in the other country.

ARTICLE 9

1. The Parties may set, for each calendar year, through an exchange of diplomatic notes, the number of citizens, based on reciprocity, who will be allowed to visit the other country under this Agreement.
2. The Parties shall notify each other of the minimum amount of financial resources required of the persons entering the territory of the other country, referred to in Article 3 paragraph 1 sub-paragraph (c).
3. The Parties shall inform each other through diplomatic channels of all procedures related to applying for entry into the other country under this Agreement.

ARTICLE 10

Any disputes concerning the interpretation and implementation of the provisions of this Agreement shall be resolved through consultations and negotiations between the Parties.

ARTICLE 11

Either Party may at any time temporarily suspend the application of this Agreement, in part or in whole, by providing written notification to the other Party, including the effective date of suspension, through diplomatic channels. Suspension shall not affect the right to stay of persons who have already been admitted in the territory of the other country under the terms of this Agreement or obtained a document referred to in Article 4 paragraph 1.

ARTICLE 12

This Agreement may be amended in writing through mutual consent of the Parties. Such amendments shall enter into force according to the procedures established in Article 13 paragraphs 1 and 2.

ARTICLE 13

1. The Parties shall notify each other, through diplomatic channels, of the completion of internal procedures required for this Agreement to enter into force.

2. This Agreement shall come into force on the first day of the second month following the day of receipt of the subsequent diplomatic note referred to in paragraph 1.

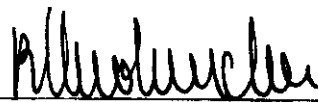
3. This Agreement shall remain effective until terminated by either Party by giving written notice through diplomatic channels. In such a case this Agreement shall be terminated on the first day of the first calendar year following the day on which the other Party received the written notice of termination. Termination shall not affect the right to stay of persons who have already been admitted in the territory of the other country under the terms of this Agreement.

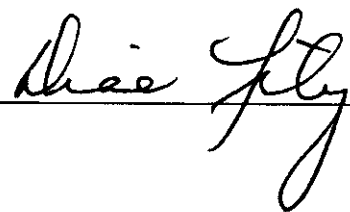
In witness whereof, the undersigned, duly authorized to this purpose by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in *Warsaw*, this *14* day of *July* 2008, in two original copies in the Polish, English and French languages, each version being equally authentic.

**FOR THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF POLAND**

**FOR THE GOVERNMENT
OF CANADA**

_____

_____

**ACCORD
ENTRE
LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE
ET
LE GOUVERNEMENT DU CANADA
CONCERNANT
LA PROMOTION DE LA MOBILITÉ DES JEUNES CITOYENS**

Le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement du Canada, ci-après dénommées « les Parties »,

- soucieux de promouvoir une étroite coopération et un partenariat entre leurs pays, désireux de favoriser la mobilité des jeunes ressortissants des deux pays,
- conscients de la nécessité de rehausser l'excellence des établissements d'enseignement postsecondaire et des organismes non gouvernementaux; et d'accroître la compétitivité de l'économie, notamment au sein de la petite et moyenne entreprise, dans les deux pays,
- désireux de fournir à leurs jeunes ressortissants la possibilité de poursuivre leurs études universitaires ou leur formation professionnelle, d'acquérir une expérience de travail et de perfectionner leur connaissance des langues, de la culture et de la société de l'autre pays, et ainsi, de promouvoir une compréhension mutuelle entre les deux pays,
- convaincus de la nécessité de faciliter la mobilité des jeunes citoyens des deux pays,

sont convenus de ce qui suit :

ARTICLE PREMIER

Le présent accord vise à simplifier les procédures administratives applicables à l'entrée et au séjour des jeunes ressortissants des deux pays qui ont l'intention de se rendre dans l'autre pays aux fins de poursuivre leurs études universitaires ou leur formation professionnelle; d'acquérir une expérience de travail; et d'améliorer leurs connaissances des langues, de la culture et de la société de l'autre pays.

ARTICLE 2

En vertu du présent accord, sont autorisés à présenter une demande d'accès à l'autre pays les citoyens de la République de Pologne et les citoyens du Canada répondant aux critères suivants :

- (a) les jeunes, y compris les titulaires d'un diplôme d'études postsecondaires, qui ont l'intention d'acquérir une formation complémentaire dans l'autre pays en vertu d'un contrat de travail préétabli en rapport avec leur développement professionnel,
- (b) les jeunes étudiants inscrits dans un établissement d'enseignement postsecondaire dans leur pays d'origine qui ont l'intention de compléter une partie de leur cursus universitaire dans l'autre pays en participant à un stage ou à un placement professionnel obligatoire préalablement réservé en vertu d'un accord entre établissements d'enseignement,
- (c) les jeunes étudiants inscrits dans un établissement d'enseignement postsecondaire de leur pays d'origine qui ont l'intention de se rendre dans l'autre pays afin d'y poursuivre leur formation et d'enrichir leurs connaissances et d'y exercer une activité professionnelle temporaire en vertu d'un contrat de travail préétabli,
- (d) les jeunes qui ont l'intention de se rendre dans l'autre pays afin d'y faire des découvertes touristiques et culturelles et qui ont l'intention d'y travailler pour augmenter leurs ressources financières.

ARTICLE 3

1. Les jeunes des catégories mentionnées à l'article 2 peuvent visiter l'autre pays en vertu du présent accord, pourvu qu'à la date où ils présentent à la mission diplomatique ou au poste consulaire de l'autre pays, dans le pays dont ils sont ressortissants ou dans lequel ils ont été admis en toute légalité, une demande en vue d'obtenir un document leur permettant d'y entrer, ils remplissent toutes les conditions suivantes :

- (a) être âgés de 18 à 35 ans à la date à laquelle la mission diplomatique ou le poste consulaire reçoit la demande,
- (b) être citoyens polonais et détenir un passeport polonais dont la période de validité dépasse la durée prévue du séjour au Canada, ou être citoyens canadiens et détenir un passeport canadien dont la période de validité dépasse d'au moins trois mois la date de départ prévue de la République de Pologne,
- (c) être en possession d'un billet de départ ou avoir les ressources financières à l'achat d'un tel billet; disposer des ressources financières suffisantes ou démontrer qu'ils ont accès à ces ressources pour assurer leur subsistance selon les lois et règlements de l'autre pays,
- (d) détenir une police d'assurance couvrant les soins de santé dans l'autre pays, hospitalisation et frais d'ambulance compris, pour la durée du séjour autorisé dans ce pays,

- (e) acquitter les droits applicables prescrits pour l'obtention d'un document les autorisant à entrer dans l'autre pays,
- (f) ne pas être accompagné de personnes à charge,
- (g) le cas échéant :
  - (i) fournir la preuve de l'obtention d'un contrat de travail réservé; ou produire une déclaration d'intention du futur employeur attestant son offre d'emploi,
  - (ii) fournir la documentation prouvant leur inscription dans un établissement postsecondaire du pays d'origine, et démontrer qu'ils ont obtenu l'autorisation d'effectuer un stage obligatoire ou un apprentissage dans l'autre pays,
  - (iii) produire une déclaration précisant que le but du séjour dans l'autre pays est la formation et l'apprentissage,
- (h) respecter toute autre exigence de la législation sur l'immigration du pays hôte.

2. La durée de chaque séjour des citoyens de la République de Pologne et des citoyens canadiens qui désirent se rendre dans l'autre pays pour participer à des échanges en vertu du présent accord ne dépasse une année.

3. Les citoyens de la République de Pologne et les citoyens du Canada ne peuvent être admis que deux fois dans l'autre pays en vertu du présent accord, pourvu que ce soit chaque fois pour un but différent parmi ceux énoncés à l'article 2 et qu'il y ait une interruption d'au moins six mois entre chaque séjour.

4. Les citoyens de la République de Pologne qui, pendant leur séjour au Canada en vertu du présent accord effectueront un travail exigeant une assurance supplémentaire, sont tenus de se procurer une telle assurance au besoin.

ARTICLE 4

1. À l'exception des affaires motivées par des considérations de sécurité nationale, d'ordre public ou de santé publique ainsi que le droit interne des pays des deux Parties relatif à l'abolition de l'obligation d'obtenir un visa, la mission diplomatique ou le poste consulaire de l'autre pays qui reçoit la demande mentionnée à l'article 3, paragraphe 1, émet à l'appliquant un document d'accès d'une durée de validité maximale d'un an précisant la période et le motif du séjour. Le document s'applique à l'ensemble du territoire de la République de Pologne ou du territoire du Canada, le cas échéant.

2. Les documents dont il est question au paragraphe 1 sont les suivants :

- (a) dans le cas du Canada : une lettre d'introduction et, le cas échéant, un visa,
- (b) dans le cas de la République de Pologne : un visa.

ARTICLE 5

1. Les citoyens de la République de Pologne qui visitent le Canada en vertu du présent accord et qui ont obtenu une lettre d'introduction et, le cas échéant, un visa, conformément à l'article 4, paragraphe 2, sous-paragraphe (a) du présent accord, reçoivent à leur arrivée au Canada, quelle que soit la situation du marché du travail, un permis de travail délivré par le gouvernement du Canada valide pour la durée du séjour autorisé au Canada.

2. Les citoyens canadiens qui visitent la République de Pologne en vertu du présent accord pour une période ne dépassant pas trois mois ou qui ont obtenu un visa, conformément à l'article 4, paragraphe 2, sous-paragraphe (b) du présent accord, sont dispensés de l'obligation d'obtenir un permis de travail pour la durée du séjour autorisé en République de Pologne et sont autorisés à y travailler, quelle que soit la situation du marché du travail, sans être tenus d'obtenir tout document supplémentaire.

ARTICLE 6

Les citoyens de la République de Pologne et du Canada visitant l'autre pays en vertu du présent accord reçoivent le même traitement que les citoyens de l'autre pays en ce qui a trait à la rémunération et aux conditions de travail, conformément à la législation de ce pays.

ARTICLE 7

Le séjour des personnes qui participent aux échanges sur le territoire de l'autre pays en vertu du présent accord est régi par le droit interne de la Partie d'accueil.

ARTICLE 8

Les Parties encouragent les institutions gouvernementales, les établissements d'enseignement postsecondaire ou de recherche, les organisations non gouvernementales, et le secteur privé à soutenir la mobilité des jeunes de la République de Pologne et du Canada en vertu du présent accord, particulièrement en renseignant leurs ressortissants sur les conditions d'admissibilité à un séjour dans l'autre pays et la possibilité de faire des stages ou placements professionnels ainsi qu'à travailler dans l'autre pays.

ARTICLE 9

1. Les Parties peuvent établir par le biais d'un échange de notes diplomatiques, le nombre de bénéficiaires qui, chaque année civile, seront autorisés à visiter l'autre pays sur une base réciproque, en vertu du présent accord.

2. Les Parties se notifient l'une l'autre du montant minimum des ressources financières exigées des bénéficiaires entrant dans l'autre pays, tel que mentionné à l'article 3, paragraphe 1, sous-paragraphe (c).

3. Les Parties s'informent l'une l'autre, par la voie diplomatique, de toutes les procédures ayant trait aux demandes d'entrée dans l'autre pays en vertu du présent accord.

ARTICLE 10

Tout différend concernant l'interprétation et la mise en œuvre des termes du présent accord est résolu par le biais de consultations et de négociations entre les Parties.

ARTICLE 11

Chaque Partie peut, en tout temps, suspendre temporairement l'application du présent accord, en totalité ou en partie, en faisant parvenir par la voie diplomatique à l'autre Partie un avis écrit précisant la date à laquelle la suspension est applicable. Cette suspension ne porte pas atteinte au droit des personnes déjà admises dans l'autre pays ou ayant obtenu un document mentionné à l'article 4, paragraphe 1, d'y séjourner en vertu du présent accord.

ARTICLE 12

Le présent accord peut être amendé par écrit, sur consentement mutuel des Parties. L'entrée en vigueur de tels amendements sera assujettie aux procédures établies à l'article 13, paragraphes 1 et 2.

ARTICLE 13

1. Les Parties se notifient l'une l'autre, par la voie diplomatique, de la finalisation des procédures internes régissant l'entrée en vigueur du présent accord.

2. Le présent accord entre en vigueur le premier jour du deuxième mois suivant la date de réception de la note diplomatique subséquente mentionnée au paragraphe 1.

3. Le présent accord demeure en vigueur jusqu'à ce que l'une ou l'autre des Parties y mette fin au moyen d'un avis écrit acheminé par la voie diplomatique. En l'occurrence, le présent accord prend fin le premier jour de la première année civile suivant la date à laquelle l'autre Partie a reçu l'avis écrit de l'extinction de l'accord. Cette extinction ne porte aucunement atteinte au droit des personnes ayant déjà été admises dans l'autre pays d'y séjourner selon les conditions du présent accord.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cette fin par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent accord.

Fait en deux exemplaires originaux à *Varsovie*, en ce *14* jour de
juillet 2008, en polonais, en français et en anglais, chaque version
faisant également foi.

POUR LE GOUVERNEMENT
DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE

POUR LE GOUVERNEMENT
DU CANADA

